5983 Ն· 1888 ՄԱՐՏ 17 ԲԷՆՋԵՆՊԻՀ — 29 ՈՒՆՃՈՒ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖ· ՄԱՐՏ 29 Ն· 5983

ԳԻՆԱԹԼԻՔ՝
Հանդէս Մէջ· 8
Ֆրանսա 4
Բաժանորդագրութիւն 40 Փարա

Մասիսի Քաղաքաց

ԿԱՍԿԱՆ ԻՐԱՎԱԲԵՐԻՆ ՊԻՏԻ ԱՌԻՏ ՏԻՐ
ԿԱՐԳ· Ի ՄԱՐԹ ԿԱՐԳԱՑ

ՄԷՋՏՊ ԻՄԹԻԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց· ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԻԽԹԱՐԱԹ
Շաբաթուան հինգ հազար հոգի հասնող լրագիր է։
Գին Ամբողջ տարուան 30 ֆր։

ԳԱԼԱԹԱ ԻՐՈՍԻ ԽԱՆ ՆԻՄԷՐՕ 41
ՀԱՍՑԵ ԲԼՃԷՊ 17

ԱՄԷՆԱՅՆ ՏԵՂԵԱՅ

Բարիս 27 մարտ

Խթինաֆ մահքէնքսի, Մ. Վիլան իլէ սայիր մտնունարրն ֆիրլեաթքնը թագաւոր, վէ պիրանէթրինէ գարար վիրմէսինին անհագ ադէ պատրէ նիզամաթտա Խարահաթ պուլունմամասնա մէպնի իտուկինի պէեան էյլէմիշ տիրէնճիմէնի թահզրգը միւթէֆիգէն, ժէնէրալ Պուլանժէնին ալէյհինէ պուլունտուղու մէկսուդէն միւսթահպէր տիր. նէզարէթ պու կիւն իշտու մէսէլէյի թահրը թէզէքքիւրէ ալածագ տեր։

Մարտիա 27 մարտ սապահ

Ֆաս հիւքիւմէթինին մէսալիհինէ մահսուս գօնֆէրանս կէլէնէք օրնանը գնանու կիւնիւ թահէմիւ իտէնէք տիր։

Բարիս 27 մարտ

Ժէնէրալ Պուլանժէնին հարաքէթինի թահզրգ իթմէք իւզրէ թէքրար օլունան մէճլիսի ասքերի, միւմանէյհէն ըշմէն թէգաւուտ իտիմէսինէ իթթիհատը արա իլէ գարար վիրմիշ տիր։

Լոնտրա 27 մարտ

Բարլամէնթոնուն մէպուսան մէճլիսի նիոանրը պէյնէ, վէ լորտլար ինէճլիսի ոչ իշինէ գատար թաթիլ օլունմուշ տուր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

—o—

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Այտրն վիլաեթի վալիլիկի բիւթպէյի սամիայի վէզարէթէ, մահքէմէյի թէմիզ պաշ միւտտայի ումումիսի օլուպ, մէէմուրիէթի մախսուսնէ Դիլ Պէյրութա պուլունան տէվլէթլու Ռիզա բաշա հազրէթլէրինէ թէվճիհ պուլրուլմուշ տուր։

Խազինէյի ճէլիլէյի մալիէ տէֆտէրը ումումիսէ միւտիրիէթի, տէֆթէրի խազանի նէզարէթի ճէլիլէսի մուհասէպէճիի սապրգ սաատէթլու Օսման էֆէնտիի հազրէթլէրինէ,

Տէֆթէրի խազանի նէզարէթի ճէլիլէսի մուհասէպէճիլիկի, խազինէյի ճէլիլէյի մալիէ տէեուրը ումումիսէ իտարէսի մուավինլիկը, մէճլիսի մալիէ միւմէիզլէրինտէն միւթէվէքքա Նաշիտ բաշազատէ իզզէթլու Ֆուատ պէյէ, Թրապիզոն վիլաեթի իսթինաֆ մահքէմէսի ճէզա տայիրէսի բիեասէթի, Դասթամունի վիլաեթի իսթինաֆ մահքէմէսի ճէզա տայիրէսի բիեասէթի, Թրապիզոն վիլաեթի իսթինաֆ մահքէմէսի ճէզա տայիրէսի բիեասէթի Ալի Ռիզա էֆէնտիէ։

Խիւտավէնտիկեար վիլաեթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտայիի ումումիկիի, Պէյօղլու գիատաէթ մահքէմէսի միւտտայիի, ումումի մուավինլէրինտէն Ալի Բէֆգը էֆէնտիէ։

Քէյրոֆի վիլայէթի մէրքէզ պիտաեէթի մահքէմէնի միւտտայիլիգէ ժուվի մուավինլիկնէ, Սագզիգ վիլայէթի ումումի մուավինլիկնէ Մանսուր պէյ թէվճիհ։

Պապը սէլասքէրի Թօրճու-տայիրէսի բէյիսի Ֆէրիդ սաատէթլու Հիւսէյին բաշա հազրէթլէրինէ թէպրիկէն իքինճի մէճիտի։

Ֆրանսա մէպուսանլրնտան, Մ. Ռը Շազէ Քէպրիկէն, պիրինճի մէճլիսէ կէլճիտի։

Ճիրատէ վալի գայիմգամը իզզէթլու Արիֆի պէյէ իչշինճիրիթպէնդէմէճիտի։

Տայիրէյի գապթանէ ոնր թաքիպի, միրալայ իզզէթլու Մահմուտ Թէֆիքէն թէպրիկէն իչշինճիրիթպէտէն մէճիտի նիշանը զիրանը էհրան պուրրուտմուշ տուր։

ԲԷՍՄԻ

Աղնամ բէսմինին սուրէթի բուարէ վէ խթիֆասընա տայիր թալիմաթ տրը։

(5981 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ԴՈՒԷԼԷ)

24.- Մարտտան 8 կիւն մուդատտէյ մատտէյի սապրգատա մուհարբէր տէֆթէրի վէ եախսատ չէթէլլէրի կէթիրմէէն գարիեէ մուրթարը պիր սէպէպի միճապիր իսպաթ իտէմէտիկկ հայտէ, մուխթարլըգտան չըգարըրը։

13.- Աղնամ թաքատտը մարտն 1ինտէն 20 սինէ գատար իքմալ օլունմագ թահթը մէճպուրիյէթտէ տիր։

14.- Թաքատտը աղնամն չըգարըլմագ գօր մէմուրլարը եէտլէրինէ մանթպուլ վէ մէճալիսի փատարէ թաքաֆլարընտան էյլիքլէրի մախթում պիրէր ռէֆթէր վէ պէյազ գեաղրտ իզզէրինէ մանթպուլ վէ էրլիքլէրի մէմհուր վէ գօշանը օլարագ լիւզումու գատար իմմ ու խապէր վէրիլէճէք տիր։ Տէֆթէր վէ իմմ ու խապէրլէրին գաչար վարագ օյտուղու մէօհրլէրինին իսթաթարաֆբնա եազըլաճագ, վէ մէմուրլար պունլարան պաչգա հիչ պիր վարագա իզզէրինէ տէֆթէր վէ հիսապ թուրթմատաճագ տր։ Ալել ումում գօր մուատտիսլէրէ կէրէք թուրթաճագլարը տէֆթէրլէրնտէ, վէ կէրէք վիրէճէքլէրի իմմ ու խապէրլէրտէ սապիթ միրէք քէպգուլ էյլանաճագ տր։ Պու տէֆթէրլէրի հէքք իթմէք վէ եա սիլմէք վէ եախսատ պիրթիւն պիրթիւն գարարլամագ ճայիզ օլմաեաք, սէհվ իտիրտիկի սուրէթտէ իպթիտա եազըլան եէրի ենէ օգունաճագ տէրէճէտէ չէզրլրպ սահիհի եազըլաճագ տր։

15.- Գօր մէմուրլարը, աղնամ թաքատտ իտէհէքլէրի գարիեէնին իխթիեաք մէճլիսինտէն իքի ատամ չէլ քէօեին իմամ վէ եա քաբրաղը ճէլպիտիպասաեաճագլարը աղնամ վէ քէչինին ոահիպլէրինին իմմ ու չէօհրէթ վէ մահալը իգամէթէ գիրիտ սաեաճագլարը աղնամ պաչլըճա սիրրը իսէ մանտրա վէ եա աղըրլը պուլունտուղու եէրին իմինի մանթպու օլան տէֆթէրէ եազըլաճագնը սոնրա գուզու վէ օղլագ միւրթէանա օլմագ իւզրէ մէմուրլարը գօեուն վէ քէչիլէր պուլաճագլարը գօեուն վէ քէչիլի թաքատտը օլմագ իւզրէ մէմուրլարը գօեուն վէ քէչիլի գամատը, վէ չաեէտ գուհուր իսէր իսէ մէքթուպ օլունաճաղընտան, իքի գաթ ըսմի այրնաճաղը, կէր ք մէմուրլարը վէ հէրէք գարիեէնին տէֆթէրի զէյլինէ եազըլաճագ, պունլարը գիրի, մէմուր վէ մուհարբիր քէօեէն իխթիեար մէճլիսի թարֆլարընտան թէմսիլ օլունարագ, մէմուրլարը տէֆթէրի մէմուրլարտա, վէ գարիեէ տէֆթէրի գարիեէտէ գայաճագ տր։

17.- Պիր քէօյին հուտուտը տախիլինտէ թաքատտ օլունան գօյուն վէ քէչիտէն քիւլիեէթի ազայիր վար իսէ, մատտէյի սապրգատա պէեան օլունան մուամէլէտէ քէօյ իխթիեարլարընտան պաչգա աչիրինտէն տախի պէյ, վէ եա օ քէօյ քէթխիւտասը յա պիր տէ իխթիեար պուլունտուրուպ տէֆթէրին զիյրի պունլար թարաֆընտան տախի թէմսիր օլունաճագ, վէ մէրքէզի գաղա օլան գամանընն հուտուտու տախիլինտէի գօյուն վէ քէչինին մէմուրլար թարաֆընտան թաքատտընա տախի մէճլիսի իտարէի գաղահա մաճլաթ իխթիեար մէճլիսլէրի ազասընտան ինթիխապ օլունմուշ իքի ատամ հազրը պուլունտուրուլաճագ տր։

18.- Գօյունլար թաքատտ օլունտուղու վազըթ, ասհապլյա մէմուրլարը թուրթաճագլարը չէթէլլէրին հինի իգթիզատէ պագըլմագ իչին ուճարընա, սահիպլէրին քէօեիւ իլէ իսմի եազըլըպ ֆէրտասը մէնէեէ գատար գայ իտիմէեէ թէր մէրքէզի գաղատա հրֆզ իգամէթէ տիր։

19.- Գօյուն վէ քէչիլէրին ումումու պիրտէն սաեըլըպտա հէր ճինսէն ալէթ թախմին թայինի միգտարը մէմուր։ տուրը։ Կէրէք գօյուն վէ կէրէք քէչիլեր պէհէմէհալ այրը այրը թաքատտա օլունաճագ միգտարլարը հազրգաթա մուվաֆֆիգ օլարագ թէրզիմ իտիլմէճէ տիր։

20.- Հէր գօյ թաքատտը իքմալ իլէ ավտէթ իթտիքճէ, պիլ մուխապէրէ վէրիլէճէք գարար իւզրէ. ռինէ ճիվար գաղատան միւնասիպ պիր գօյուն թաքատտա օլունմայ օլան աղնամը գօյլամա իլէ թաքէին իտիլէճէք տիր։ Ինչպէս եազգլամա տախի մարտըն 20սինտէ իպթիտա իլէ նիսանըն (ապրիլ) 10 գատար իքմալ օլունաճագ տր։ Մէմուրլար թաքատտա ճէրէեան իտէն ուսուլ թէվֆիգէն մէվճուտ օլան գօյունվէ քէչիլի եօգլամա իտիպ, պունլարը միգտարլարը, քէօյտէ պուլունան թաքատտա տէֆթէրլէրիլէ վէ ասհապլրն եէտլէրինտէ պուլունան իմմ ու խապէրլէրլէ թաթպիգ իթտիքտէն սոնրա, մէզքիւր իմմ ու խապէրլէրի ալըպ, անլէրին միւնտէրիճաթը քէնտիլէրինէ վէրիլէճէք օլան ըէնկի քեաղրտ իւզէրինը մամթպու վէ իրլիքլէրի մէօհրլու վէ գօշանը իմմ ու խապէրլէրէ թահրիր իլէ պունլարը գօշանլարընտան գաթ ու իմմ իտէճէքլէր տիր։ Իչպու. եօգլամատա մէքթում ղուհուրը իթտիկի սուրէթտէ, իքիսնի տէֆթ վէրիլէճէք իմմ ու խապէրտէ պաչգաճա իրաեէ օլունուր։

21.- Կէրէք թաքատտ վէ կէրէք եօգլամատա թէվզի օլունան իմմ ու խապէրլէրին գօշանլարը գայ իտիմէեէրէք, մէրքէզի գաղաեա կէօթիւրիլէճէք, վէ մէրքէզի գաղատա 28 ինճի մատտէ մէզճիպնճէ թաթպիգաթը պիլ իճրա, տիկէր էվրագ վէ տէֆթարը իլէ պէրաբէր հրֆզ օլունաճագ տր։

22.- Աղնամ մարտ իչինտէ հանկը գազա արազիսինտէ պուլունուր իսէ, օ գազա թաքատտ մէմուրլարը թարաֆընտան թաքատտ օլունաճագ տր։ Եէտեէտ ասհապը աղնամ հէնուզ քէնտի գօեունարը. նէն թաքատտընա սբրա կէլմէզտէն մուգաբտէմ, գօյունլարընը ախէր գաղաեա կէօնտէրմէք իսթէտիկի հպլտէ, պուլունտուղու մահէմին թաքատտ մէմուրլունա վէ եախսատ մէրքէզի գաղաեա միւրաճաաթլէ թաքատտ իթթիսէրէք, թէզքէրէսինի ախզ իտիպ, հինի հաճէթտէ իպրազ իթմէք իւզրէ թէզքէրէսի. լէ պէրաբէր իմմ ու խաէճէք տիր, վէ չաեէտ աղնամն ումումունա իմրար խտէճէք օյմաեաք տա պիր գրբմընը կէօնտէրտիկի հպլտէ, օ միգտար իչին ասլ թէզքիրէսինտէն իֆրազէն վէ մէճճանէն թէզքիրէ փիրլէճէք տիր։

(Տէլոմ)

Քուէրնէ գանալը հազգընտա, ախիրէն Ֆրանսա սէֆիրի Գօնթ տը Մանթէպէլլօ Իտարաֆընտան, Պապը պլեէ վուգու պուլան թէպլիղաթի շիֆահիրէ. իքի մատտէյի միւթէզամմին օլուպ, պունլարտան Պապը ալինին քիեասէթ մատտէսի հազգընտաքի թէքլիֆի բէհինի գարպուլ օլտուղու անլաշըլմըշ, վէ սէֆիրի միւշարիւէյհ ճանիպինտէն, պոհրը ահմէրտէ քի սէվահիլի Օսմանիյէէ ասքէր սէվգի մատտէսինէ այիտ պաղը միլյաճ ազաթ տէր միէան գրոնոբ իսէտէ, եադընտա Մահրիբէն վուգուի միւնթազրը օլան թէպլիղաթ իսզէրինէ Պապը ա-

ինճէ իշին պու ճիհէթինին տախի գարինի հիճանի թէսվիյէ պուլրուլաճաղը տէրքեար, պուլունմուշ տուր։ (Մ-էէ)

—Մէքթէպի հուգուգը Ճահանէ մէէզունլարընտան պիր գաչ գրթը, իքմալը ֆինաուն ու մալիւմաթ իթմէք իւզրէ, Ալմանեաեա իլգամը մուգարրեր պուլունտուղու Սէրվէթ ղաղէթասընտա օգունմուշ տուր։

—Տէեուունը ումումիյէ մէճլիսինտէ, Ալմանեայը տայինլէր վէքիլի պուլունան Մ. Կէօշէր Մբսրրտան Տէրսաատէթէ մուվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

— Ֆրանսա սէֆիրի Գօնթ տը Մանթէպէլլօնուն զէվճէսի Բարիսէ միւթէվճճիհէն Եօլա չըգմէշ օտուզունտան սէֆիր ճէնապէրի թէչիի իթմէք իւզրէ էվվէլքի կիւն վարնաեա կիթմիշ տիր։

—Պարօն Հիրշ Թարաֆընտան, հաքեմ թաթին օլունան Մ. Ժապօվիա վէ Մ. Պէրոնէ, կէլէճէք ապրիլին 20սինտէ, Տէրսաատէթէ մուկասէլէթ իտէճէքլէրինէն, միւմանիլէյհիմաեա դէֆգաթթ իթմէք իւզրէ, պարօն Հիրշին Տէրսաատէթտէքի վէքիլի Մ. Ֆիլման, էվվէլքի կիւն վարնա թարիգի իլէ Բարիսէ կիթմիշ տիր։

—Պու քերրե Սուրէյնէ վիլաէթի ճէլիլէսի բօլիս գոմիսէրիկինէ, իսթանպուլ միւթէֆէրրիգա սէրգոմիսէրէ, ռիֆաթլու Ալի էֆէնտի թայինին գէլընարագ, պու կիւնլէրտէ մահէլլի մէէմուրիյէթինէ ազիմէթ իտէճէքի իշիգրիմիշ տիր։

—Իմբէրաթոր Ֆրետերիգ հազրէթլէրինին խուսուսի մէէմուրլարը հէյեէթի պէրվէճհի ամթի թէչէքքիւլ իլէմիշ տիր։

Գօնթ Ռնատէլին Բատօլէնսքի պաշ մապէյինճի, Պինպաչը Լուկէպ իքինճի մապէյինճի Գօնթ Ալէքսանտրֆ, թէչրիֆամի Օթոմանպէրկ խաշինէյի խապրա նազրը,

—Բրէնս Պիզմարգ իլէ, Գէնթ Գաչնօքի վէեանընտա, թաքթի օլունան մէքթուպլար խուսուսի մէքթուպարտան իպարէթ օլուպ, իմբէրաթոր Ֆրետերիգ հազրէթլէրինին, Բրէնս Պիզմարգա օր սուրէթլէ իտարէյի քելամիթմէկէ մէէզունէյէթ վէրմէսինի Բէթրէսպուրկ զազէթալարը եազըօրլար։

—Գուլկարիսթանա, իխթիլասաթ մատտէսինտէն տօլաբը, պին պաչի Բսբօֆուն թանթը թէվգիֆա ալընմասը հասէպի իլէ, մալիէ միւտիրի Մ. Նաչէվիչին իսթիֆա իթտիկի Սօֆիատան եազըմըշ տր։

—Բաթաթէսին մէմալիքի ձահրուսէյի շահանէտ թաամիմի զէրի մազսէտի իլէ, բաթաթէս մահսուլունուն ապէշ սէնէ միւտէթլէ էքշիւրտէն մուաֆ թուրթուգասը խուսուսնա, պու քերրե իրատէյի մէրահիմատէյի ճէնապը Բատիշահի շէրէֆմիլթէալիւգ պուրրուլմուշ օլտուղունան, իչպու 1304 սէնէյի մալիէսի իպթիտայնտան իթիպարէն. մէմալիքի Շահանէնին հէր թարաֆընա, բաթաթէս մահսուլունուն պէշ սէնէ միւտէթլէ էքշիւրտէն մուաֆ օլտուղու մալիմ օլմագ իւզրէ, թիճարէթի վէ նաֆասա նէզարէթի ճէլիլէսինտէն իլան օլունուեօր։

—Հիւքիւմէթի Սէնիյէ հիմա. պընա օլարագ Գըրիւբ ֆապրիգա. սընտա իմալ օլունմուշ օլան Թօբ. լարտան, 35 պուչուգ սանթիմէթ. րօլուգ վէ 81 պին քիլօ սըգլէթին. տէ իքի պիւեւք Թօբ իլէ, պէշէ րի 750 քիլօ սըգլէթինտէ 650 տա. նէ մէրմինին, պու կիւն եարըն չէհ. րիմիզէ վիրուտ իտէճէք տիր։ Պու մէրմիլէր 18 քիլօմէթրօլուգ մաճէր գաթ իթմէքտէ օլուպ, սալիֆ իւզ զիքր Թօբլարտան, պու կիւնքի կիւնէ պիլճիւմլէ տէվլէթլէրտէն ան. ճագ 8–10 տանէ մէվճուտ տուր. պօլլարը 12 պուչուգ մէթրօ տուր։

Մէզքիւր ֆապրիգատա տահա 300 տանէ Թօբու մէվճուտ օլուպ, բէյտէրրէյ հէլէճէք տիր։

Թօբխանէյի ամիրէ ֆէրիգանը քիրամընտան սաատէթլու Սապիթ բաշա հազրէթլէրի, տիկէր սահիլ Թօբլարընը ալմագ իւզրէ, էօնիւ. միւզտէքի ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ Ալմանեաեա հարաքէթ իտէճէքլէր տիր։

—Բարա հազրէթլէրինին Վաթիգան սէրայընտա, միւքէմմէլ պիր մէօզէխանէ Թէէսիս իթմէք իւզրէ պուլունտուղու Բօմա զազէթալարընտա օգունմուշ տուր։

—Բուսիա զազէթալարը Ալման. եա վէ Ավստրիա իլէ մունաքէպէ վուգու պուլտուղու հալտէ, եա. պապը միւտաֆաանըն միւքէմմէլ օլմասընա տայիր, Նէչըի միւթալեա իլէ մէշղուլ պուլունտուգլարընտան տէվլէթէյնի միւշարիլէյհիմանըն, միւհիմմաթ վէ ասքէր սէվգի զըմ. նընտա, չըմէնտըֆէր խաթթլարը իլէ էօտէվամը միւթէհարըքէքլէրի պէղաթէթ մունթազամ օլտուղու հալտէ, Բուսիա չըմէնտըֆէրլէրի. նին նօգսանըյարը իւզէրինէ, հիւ. քիւմէթին նազարը տըքգաթընը ճէլպ, վէ էզճիւմլէ Ալմանեա վէ Ավսթրիալըն վիտիւպ կէլմէք իչին, պաշգա պաշգա խաթթլարը մէվճուտ իքէն, Բուսեանըն եալընըզ պիր խաթթը պուլունտուղունու պէեան իտէրէք, պէնտուն մէսա. լիհէթի նաֆաա նեզարէթինէ, վէ չըմէնտըֆէրլէր իտարէսինէ այիտ օլտուղունու իխթար իթմիշլէր տըր։

—Միւսատէմէ իտէն Ներիմա վէ Տօնալ վաբօրլարընտաքի համուլէ. նին Թախլիյէսինէ տէվամ օլունուեօր Նէրիմա պայխ միւհիմմէ Թամիր օլունտուղունտան, Թէրսանէյի ամիրէ հավուզունա կիրէճէք տիր։ Տօնալ վաբօրունտան չըգարըլան համուլէ սիկօրթա գումբանեալարը մարի. ֆէթի իլէ, մէզատ իլէ սաթըլաճագ տըր։

—Մէսարիֆի վագֆասը Ճէպի Հիւմայունը հազրէթի Թաճտարի. տէն Թէսվիյէսինէ պաշլանըլմագ իւզրէ. ախիրէն իրթիհալը տարըպագա ի. տէն, հաճի Նաչիտ բաշա մէրհու. մուն մէզարընա պիր Թիւրպէ ին. շասը խուսուսունա, իրատէյի լութֆ ֆատէյի ճէնապը չէհրիեարի էրզան պույրուլմուշ տուր։

—Բապարթա միւթէսարըֆը սա. պըգ, սաատէթլու Ալի Բիզա պէյ էֆէնտի, տիւնքի կիւն Տէրսաադէ. թէ կէլմիշ տիր։

—Սըվաստօբոլ լիմանընտա պիր չօգ սէֆայինի հարպիյէ իլէ 10000 գատար էֆրատը ասքէրիյէ պու. լունուպ, սէֆայինի հարպիյէնին Թէճհիզաթը իքմալ իտիլմիշ օլ. տուղու [illegible] տուր։

—Տիւն կիճէ սաաթ 8 գարար. լարընտա, Գալաթատա Գարաքէօյ իչինտէ Ինկիլթէրրա տէվլէթի Թէ. պաասընտան Ալէքսանտրինի միւ. Թեսսիրրէֆ օլտուղու սիկուրթալը պօշ սալահանէտէն աթէշ զուհուր իտէրէք, տէրհալ ասաքիրի Շա. հանէ, վէ մէէմուրինի սաիրէ եէ. Թիշիպ, սայ ու ղայրէթ օլունա. րագ, եալընըզ մէզքիւր սալահանէ մէօհթէրէք օլտուղու հալտէ պաշ տըրըլմըշ տըր։

Ամէրիգանըն Շիգակօ նամ շէհ րինտէ, 1837 սէնէսինտէն 1887 սէ. նէսինէ գատար, եանի Թամ եա. րըմ ասըրտա արթմըշ օլան էհալի. նին պէեանը,

1837	4.170	1864	169,353
1840	4.479	1865	178,492
1843	7,580	1866	209.418
1845	12,088	1868	252,054
1846	14,169	1870	306,605
1847	16,859	1872	363,396
1848	20 025	1874	395,408
1849	23,047	1876	407,661
1850	29.963	1878	436,731
1853	59,180	1880	503,185
1855	80 000	1882	560.693
1856	84,113	1884	629,985
1860	109,206	1886	703,817
1862	138,186	1887	800,000

ԱԶԳԱՅԻՆ

—o—

ՄԱԹԻՄԻ ԱԶԻՄ

Մայր եկեղեցւոյ Թաղական խոր. հուրդը ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանէ թէ՝ Ազգային Երեսփոխան և Մայր եկեղեցւոյ Թաղի Երեսփ. փոխ. բանի անդամ Սուքիաս Էֆ. Փափազեան յետ երկօրեայ անողոք հիւանդութեան իւր մահկանացուն կնքեց ի հասակի 48 ամաց յանկարծ, խիթար սուգ համակելով իւր ըն. կերն, զաւակները՝ բոլոր բարե. կամները և ազգը։

Հանգուցելոյն յուղարկաւորու. թիւնը պիտի կատարուի վաղը ուր. բաթ, ժամը 4ին ի Մայր եկեղեց. ւոյ, ուսկից մարմինը հանդիսիւ Թումգափուի Նաւամատոյցը տար. ւելով, պիտի փոխադրուի յեկե. ղեցին Խասգիւղի և պիտի ամփոփ. ուի իւր հարց դամբարանին մէջ։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԵԷ

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ռըմ.	Սէրի)	
» » Մարտ. 16 գուբօն.	Բ.Ք.	15-8½
» » Մարտ. 17 տագսիտ պ.		15-10½
	էն եիւքսէք	15-11
» »	էն աշաղը	15-8
» »	սաաթ 5 տէ	15-9½
Ա. Սէրի Ինկիլիզ լիրասը		23-
Բ. » » »		14-
Գ. » Օսմանլը լիրասը		15-9
Իւնիֆիէ գուբօն քէսիկ Ինկիլիզ		86-30
Բումէլի չըմէնտըֆէր		38¼
[illegible] գումբանեասը		24
Համիտիյէ	»	25
[illegible]	»	6-

—

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

			7-1
Գրէտի ժէնէրալ	6%	Բ. Ք.	
Սօսիէթէ ժէնէրալ	6%		4-12
Իսթանպօլ պանգասը			6-35
Սօսիէթէ օթօման			4-14
Թրամվայ	5%	Բ. Ք.	412
Լավրիում (մատէն)			130

—

Օսմանլը լիրասը 100 ղուրուշտան	Ղը. Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	111-2
Ֆրանսըզ ալթունու	88-12
Բոլ	90-30
Գրիմի ալթունու	54-10
Գէհազ մէճիտիյէ	108-11
Մէճիտիյէ	102-20
Գէյմէ	104-15
Ալթըլըգ	104-10
Թաավիլէյի ճէտիտէ էն եիւքսէք	14-10
» աշաղը	15-20
Սաաթ 6	15-20
Գարպան գայիմէսի գուբօն	10-82

—

ԻՍԹԻՔՐԱԶԸ ՏԱՀՎԻԼԻ

		Ղր. Բր.
Գարանթիլը	Բ. Ք.	35—25
Աչըգը		35—20

ԳՐԱԿԱՆ ՏԱՐԱՓՆԵՐ

Բ.

Թողունք հիմա «աւտաքին» ան. սուրբ» աշխարհն, կրօնի նուիրա. կան աշխարհէն ալ «մոլեռանդ խեն. դեր» հասնելու վրայ են։ Ինչպէս որ թէ անկեղծ «Մանզումէին» և թէ չոգոքորթ «Արեւելքին» էջե. րուն մէջ հրատարակուեցաւ թէ Բողոքականաց երեսփոխան (Քուէյ. քեր) ազանդին պատկանող ոմանք կեսարիոյ և Թեմորէկի մէջ տա. րածուելով «հրաշագործական գիր» խաղալ ուզեր են. գիր «Սէր» ա. նուն միութեամբ մը պատրուակե. լով դար ու կէս առաջ աշխարհ եկած «Ճենզանական Մագնիսա. կանութեան» գրաւեան հեղինա. կըն եղած Մեսմեր անուն Գերմա. նացի բժշկին գիւտը, Ուսոյ հոգ. ւոյն անուամբ կը ծախեն, արքա. յութիւնն ու դժոխքը կը ներկա. յացնեն, տեսիլքներ կը ցուցնեն, գուշակութիւններ կընեն, հիւանդ. ներ կը բուժեն, վերջապէս անհա. ւատ՛ր գաղտնիքներ երեւան կը հա. նեն...։

Ճշմարիտը խոստովանելով կրսենք թէ կեսարիոյ Արժ. առաջնորդը տեղական կառավարութեան միջա. ցաւ այդպիսի «վարպետ խենդերը» հեռացնելու աշխատելու չէ. զի թերեւս օր մ՝ալ իւր անուանակցին խողացման պէս՝ եթէ երբեք մէկը խողանայր, այդ երերական ազան. դին աւինը կարենայր զգալ ի մարդկային կերպարան վերածել։

Թող բարեսիրտ ընթերցողները քիչ մ՝ալ երկայնամիտ լինին և մե. տիկ ընեն, ինչ որ Դարսից արքայն Քսերքսէս օր մ՝լրաւ՝ Երերակա. նաց ընթացքը ունեցող կեղծաւորու. ները յանդիմանելու և անկեղծ ճշմարտախօսը յարգելու համար. զոր՝ «Օ Դալօս Փամիրոս» (բարի հայր) անուն Յոյնարէն գրքէ մը նայնու. թեամբն թարգմանելով կը սիրեմք ատամնօր ի մէջ բերել ի յանդիմա. նութիւն կեղծեաց և սուտերանց, և անա՝

«Բարեկամներս, ըսաւ իրիկուն մը արքայն Քսերքսէս իւր թագա. ւորութեան մեծամեծներն եղող հինգ մարդոց, զորս իւր սեղանը հրաւիրած էր. այս իրիկուն զձեզ հոս հրաւիրեցի, վասն զի կը փա. փաքիմ որ ճշմարտութիւնը անկեղծ կերպով ըսէք ինձ։ Ինչ կարծիք ունիք զօրութեանս և փառացս հա. մար։ Ահա այս հինգ կտոր ադա. մանդներն, որք մեծ արժէք ունին եթէ ճշմարտութիւնը ըսէք ինձ, կուտամ զայնս շնորհել ձեզ։

Ամարզիս ամենամեծ անձը ...

—... դուք էք, ըսաւ մէկը։

—Շնորհակալ եմ, բարեկամս, ըսաւ արքայն, ձեր վարձատրու. թեան համար առէ՛ք այդ ադա. մանդներուն մէկը։

Եւ զայն տուաւ անոր։

—Մինչեւ հիմա ձեր վեհափա. ռութենէն աւելի վեհանձն դիւցա. զըն չերեւցաւ, ըսաւ երկրորդն։

Արքայն երկրորդ ադամանդն ա. նոր տուաւ։

—Ձեր խոհեմութիւնն և արդա. րութիւնը, ո՛վ վեհափառ տէր, անզուգական է, ըսաւ երրորդն։

Քսերքսէսը ադամանդ մ՝ալ անոր տուաւ։

—Այլ եւ դուք մարդ չէք, այլ Աստուած, և ձեր հպատակներն կը պարտաւորին իբրեւ զԱստուած զձեզ պաշտել, ըսաւ չորրորդն։

—Քեզ ալ շնորհակալ եմ, բա. րեկամս, առ իս ունեցած յարգա. նացդ համար, և չորրորդ ադա. մանդն ալ քեզ կը շնորհեմ։

Հինգերորդին կարգն ալ եկաւ, բայց սա լուռ կը կենայր։

—Դու ինչու լուռ կը կենաս, ա. նոր ըսաւ արքայն. ինչ կարծիք ունիս փառացս և մեծութեանս հա. մար,

—Վեհափառ Տէր, թոյլտուե. ցէք ինձ լռել։

—Ինչո՞ւ։

—Վասն զի ես հակառակ գա. ղափարներով եմ։

—Ըսէ՛ քո գաղափարդ. կը պա. հանջեմ զայն։

—Ուրեմն, ո՛վ վեհափառ Տէր, դու խակ մարդ ես՝ ամեն մարդոց պէս. Աստուած իշխանութիւնը քեզ վըս. տահացաւ՝ քու հպատակներդ ե. րջանիկ ընելու համար. քը մ՝ալ գործոց համար քեզմէ խիստ հա. շիւ պիտի խնդրէ։ Եթէ երկրակա. նութեամբք փառաւորիլ խնդրես, և ոչ թէ պարտաւորութեան մեծա. մամբ, քոյ այդպիսի փառքդ սուտ ու պատիր պիտի լինի։ Դու ունիս առ քոյ հպատակս այն պարտքը, զոր հայր մ՝ունի առ իւր որդիս։

Այն ատեն արքայն պատասխանեց։

—Ո՛վ բարեկամս, քեզ փոխա. նակ ադամանդի կը տամ բարեկա. մութիւնս և փառահաւութիւնս։ Դու միշտ քովս կեցիր զիս խրատելու, որպէս զի պարտաւորութիւնս կատարեմ։

Այդ չորս կեղծաւորներն մեկնե. ցան՝ թագաւորական պարգեւնց համար շատ գոհ լինելով։

Իրենց ուրախութենէն չքնացան, վասն զի բոլոր գիշեր ադամանդի մեծագին արժէքը կը մտածէին։

Հետեւեալ օրը՝ առտու ըլլալուն՝ ամեն մէկը գոհարավաճառին դի. մեցին իմանալու համար՝ թէ որչափ կ՛արժէ ադամանդն։ Սակայն իրենց տրտմութիւնը անպատում եղաւ, երբ իմացան թ. ադամանդներն կեղծ էին։

Յանկարծ չորսն ալ թագաւորա. կան պալատը դիմեցին և անմիջին ներկայանալով ըսին.

—Ո՛վ վեհափառ Տէր, ձեր գո. հարավաճառն ըսաւ թէ չորս ադա. մանդներն ալ կեղծ են։

—Գիտեմ, պարոններ, պատաս. խանեց արքայն խնդալով, այլ ա. ղեցի զձեզ վարձատրել նոյն կտոր. ներով։ Սուտ ըսիք ինձ, ես ալ սուտ քարերով զձեզ վարձատրեցի. ու. րեմն ինչու կը գանգատիք։

Այդ չորս կեղծաւորները պալա. տէն մեկնեցան կորակոր և ամօթա. լից»։

Ահա այսպէս և մեր Երերական. ներ՝ իրենց կեղծ ադամանդներն ա. ռած՝ պիտի տարագրուին մեկնին ու հեռանան կեսարիոյ վիճակէն, որով նորընծայ առաջնորդը՝ հոգեփէշ Տրդատ վարդապետն՝ ինչպէս կան. խաւ ըսինք, վերոյիշեալ քաջ ճշ. մարտախօսին պէս փութացեր եր Քսերքսէսին դէմքն կրող տեղական կառավարութեան հասկացընել ներ. կայացուած հակաքրիստոնեայ դի. րը. ուստի՛ թերեւս մինչեւ հիմայ միշեալ չորս կեղծաւորներուն պէս մեկնած ու հեռացած ըլլալու են կորակոր։

Արդ՝ ի վերջ բանիս՝ գիտել կու. տամ սիրելի ընթերցողաց՝ թէ Դարսից արքային վերոյիշեալ հե. տաքրքրական դէպքը՝ դիպող յոր. դորակ մի է ճշմարտախօս ընելու՝ ո՛չ միայն Երերականներն, այլ և Ե. րերականաց պէս կամ «բարեկեն. դանի խենդ» երուն պէս կեղծ դի. մակ կրող եկեղեցականներն և աշ. խարհականներն ալ։

Այո՛, այդ խրատական դէպքը կը խրախուսէ զհամայն մարդիկ, զի ի բաց դնեն այդ մահառու կեղծա. ւորութիւնն և դիմեն նախամամա. նել ՚ի կենսատու ճշմարտութեան, զորմէ Ս. Աւետարանն «Որդի մար. դոյն» ըսաւ թէ Մի է։

Աղդարև վճռուած է թէ հրա. շագործութեանց ժամանակները և հրաշագործաց դարերը չառնցած են...։

Արդ՝ ո՛չ ապաքէն թէ գիտականն և թէ գրականն մեզ ամեն ՚ի ժիր վեհ և պերճ «հրաշքներ» կը ներ. կայացնեն...։

Ահաւասիկ է այն՝ որ գիտական ճշմարտութիւններ կը խուզարկէ. Դիւրական է այն՝ որ զ. ուրագրուե. լով կը [illegible] գրական բա. նակին՝ հրաշափա՛ռ և պերճա՛ր պատկերը։ Կ՛մղէ Թշուառութեանց մայրն եղող ագիտութեան դէմ, պատերազմ մը՝ որ տեղական է և որ չպիտի ունենայ վինադադար...։

Եւ զի՛ ես երկարել, ներկայ 19րդ. դարս՝ ոչ ոսկեդար չէ արծաթեդար, չէ պղնձեդար, չէ Երկաթեդար, և չէ իսկ Բագրատունեաց, Արծրունեաց, և Երերականներու, այլ դարս է միայն գրչին, որոյ տաղա. ներն՝ մարդը միջոցաւ՝ ընդ միշտ լոյս կը ծաւալին ամենուրեք. ցոյս չակս և մեր յօդուածներն՝ թէեւ թոյլ ու տկար՝ այժմ կը վե. րագրուին ԳՐԱԿԱՆ ՏԱՐԱՓՆԵՐ։

ԶԳՕՆ

———

Պիր այ գատար էվվէլ, Զընագ. գալէտտը վիրիլէն պիր պ[illegible], Ա. րիւեօլը մէտէ ու սէնալէր իլէ օգաքեանուշ իտիլ վէ այիգրէ օլ պապա. տէ արզինճագ, օյնի մէչլիսլալի սահիպլէրի վիրիլէճէք նիշէթինի պէեան իթմիշ իտիք։

ԳԱԼԵԱՑԻ ՍՕԼԵԱՆԻՑԵՍԷ ՄԻԼԼԻ ՊԻՐ ՋԱԼՕ

Մուխպիրի․

Պիր քաչ սէնէտէն պէրու մէք. Թէպ մէնֆաաթլէրինա օլարագ [illegible] [illegible]

Տէօյլէ, [illegible]

Թաղ. խորհուրդ ազգայրընտան օրուպ. նուիֆուսու քեամիլէսիյէ նամտար օլան, վէ քէնտի ազլընա պէ. կէնէն պիր մենֆ ապաեա կէօնտէրէ. բէք, մէզբիւր պալօտա, քէնտիլէրին տախի, վէ հէմտէ ֆամիլեալարը պիրլիքտէ օլտուղու հալտէ հազըր պուլունաճագլարընը, վէ մէսմուաթլարընա նէզարէն պազբլար, քէնտի մանթօնէթալարընը կէթիրէճէք օրուպ հալ պու քի, պու իսէ դայրի նաեիզ պիր հալ օլմաղին, պունուն մէնենէ պիր չարէ տիւշինիւլմէսինի, կէրչի իխթար ու պէեան իտէրլէր իսէտէ, մէրգում մենծ ազատա պունա գարշըլըգ ճէվապ օրարագ, «40-50 պիլէթ սարֆ իտէն պիր ատէմէ, մանթօնէթանը կէթիրմէ տիմէքլիք, նա՞սրլօլապիլիր» էօզրիւնիւ պէեան իլէ, մէզբիւր իմթար ու թէքզիֆի ըէտտա իլլէմիշ տիր։

Վէ միւամիլէյհիւմ գօնսօլոս էֆէնտիլէրտէն պիրի, «պէլքի պէօյլէ ուլղունսուզլուգշար մուգուա կէմէզ» էմէլիլլէ, կէրչի եալընըզճա պաղօտա կիտէր իսէ տէ, լէտել թահգրդ, մէրգում թաղ. խորհուրդ ազգայընէն ճէվապընէն սահիհլիկնի, մա թէէսսիֆի ազիմ կէօրտիւկինէ տէն, պալօնուն տիրէքթօրու պուլունան պիր զաթա, «Բարա իշին պու տէրէճէ նամուսսուզլուգու գապուլ իտիպտէ պիր պէտնամ վէ նամէչրու գարընէն պալօտա կէլմէմէսինէ պիր չարէ պուլամաճընը լազըմ կէլէն իշպու պալօտա, գապուլ իթմէմիշ օլսա իտինիզ, պիր թապի տահա զիեատէ չէրէֆլէնտիրմէքլիկէ դայրէթ ինէճէկիմիզ աշիքեար իտի» տիեէ. բէք պրրագրպ կիտէրլէր։

Տիկէր տավէթլիլէր տախի, պալօ գօմիսէրլէքի էֆէնտիլէրին, պալօ. նուն բարեկարգութիւնունա մէմուր պուլունուղունու կէօրտիւքլէրինէն, օլ եօլտա պիր նամուսսուզլուգու գապուլ իթմիկնի, թաղական խորհուրդ ազգայընա ան. լաթտըրմագըգ նիյէթիյէ, օրատա մէքթէպ նամբնա քէշիտէ օլունաճագ օլան բիեանգօ պիլէթլէրինէն, 2500 ղուրուշլուգ պիլէթ ալարագ։ «Իշթէ սիզէ 2500 ղուրուշ, էկէրչի սիզտէ նամուսու չէրէֆ տուլղուսու տէնիլէն չէյ պուլունմագտէ օլուպտա, նամուսսուզ պիր գարընը, նամուսլու ֆամիլեալարա մանուս պուլունմասը լազըմ կէլէն իշպու պալօտա, գապուլ իթմէմիշ օլսա իտինիզ, պիր թապի տահա զիեատէ չէրէֆլէնտիրմէքլիկէ դայրէթ ինէճէկիմիզ աշիքեար իտի» տիեէր

ԻԼԱՆ

Սապըգ Մամուլուն սահիպ իմթիեազը Այվազեան էֆէնտի, մաթպաամըզըն պուլունտուղու Իպսի խանընտա տչաղըտաղ պիր մաղազա քիւշատ իյլէ, նէֆիս զէյթին եաղը վէ լէզիզ չարապ վէ մասթիգա վէ ալէա ճինսինտէնտէ զէյթին վէ սապուն, վէ պու տէֆա էնվայի նէֆիս գօնեագլար, վէ հաքթթա Ժօրժ Սալամօն գօնեազը տախի կէթիրթմէքտէ պուլունտուղունտան, մէմնուն օլմագըըզը արզու իտէն զաթլարըն թէշրիֆլէրի խիւթար վէ տավէթ օլունուր ։

ԻԼԱՆ

Ալիքսանեան Պետրոս էֆ. Պալըքեսիրտէ քիւշատ իթմիշ օլտուղու օթէլինի, վիրանեա օլան Բամուգ խանընտան Միւսթէճէյիր խանընա նագլ իթմիշ օլուպ, վէ եաթագլարընթէմիզլիկինէ վէ օտալարըն հիւսնի հալլէրինէ զիեատէսիյլէ տիգգաթ իյլէմէքտէ պուլունտուղունտան, կէրէք Իսթանպօլտան վէ կէրէք մահալլի սայիրէտէն թէշրիֆ իտէն զաթլարըն պատիի մէմնունիյեէթլէրի օլաճագընը վատ ու պէեան իյլէմէքտէ տիր ։

ՕՐԱՑՈՅՑ
ԵՒ
ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆ ՕԴՈՅ
1888

Մէնֆաաթը Փըկիշ պէնչարէկեանըն պիտ օլտուղու հալտէ, պուսէնէ տախի հէմ ուֆագ վէ հէմտէ էնվայի միւֆիտ մալիւմաթլարը հավի Օրացոյց թապ ու նէչըր իտիլէրէք սաթըլմագտէ տըր ։

ՆՈՐ ՏԱՐԻ
ԿԱՄ
ՓՈՔՐԻԿ ԾԱՂԿԱՔԱՂ
Հատընտիր բանաստեղծութեանց

—

Հաւաքեց
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՍԷՆԵԱՆ

Ազգային հին և նոր բանաստեղծներու գողտրիկ քերթուածներէն յօրինուած է այս փունջ, որ կազանդի տօթիւ, որպէս ամէն ժամանակ, մանկանց նուիրուելու յարմար գրքոյկ մ՚է։

Կը գտնուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով, ի գին 100 փարա ։

ԹԱԳՈՒՀԻՈՅՆ ՄԱՆԵԱԿՆ
Հեղինակ
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱ

Անմահն Տիւմայի սոյն հռչակաւոր և մեծարժէք վէպն, որ մաս առ մաս կը հրատարակուէր, բոլորովին աւարտած լինելով, կը վաճառուի ամէն գրավաճառաց և Չրավաճառաց և շուկայի դուռը Սէրէթճի խանի դէմ ծխավաճառ Գէորգ աղայի քով, Բերա Թիւնէլի դէմ Նալբանդեան գրատունը, Զմիւռնիա Զուխապէտեանէն Սարգիս էֆ. Պ. Թէօտէրէճեանի, Ռոտոսթոյ Ռուբէն էֆ. Գօյանճեաններուն քով։ Զորս հատորը որ 1290 երես կը բաղկանայ, մէկէն 48 ղրուշ։

Ի մօտոյ պիտի սկսուի «ՄՕՆԹԷ ՔՐԻՍԹՕՅԻ ՈՐԴԻՆ» անուն հետաքրքրաշարժ վէպին հրատարակութիւնն ձեռամբ Պ. Յարութիւն Քրիստափորեանի որ վերը յիշուած մեծածախ գործը յաջողապէս ի գլուխ հանած է, առաւել թուով բաժանորդ ունենալով, և կը յուսամք թէ սորոյ հատարակութիւնը պիտի փութայ քաջալերել բաժանորդագրուելով, որ եթէ գոհացուցիչ թուով բաժանորդ գտնէ, կը խոստանայ ամեն օր մէկ մէկ թերթ տալ։

Բաժանորդ գրուիլ փափաքողք կընան այժմէն Չրավաճառաց դիմելով իրենց անունն ծչանակելտալ. ով որ տասը բաժանորդ գտնէ՝ մէկ ձրաբ ձրի պիտի ընդունի, եթէ յուղղակի իրեն դիմէ ։

Գաւառներէն եթէ փափաքող ըլլայ, պէտք է նամակաւ մը իր հասցէն ուղարկէ. Պապը ալի ճատտէսի Թիւ 32 Գրատարաց Ընկ. Տպարանը Պ. Յարութիւն Քրիստափորեանի ։

ՖԱՅՏԷԼԻ ՎԷ ԷԿԼԷՆՃԷԼԻ
ՕՅՈՒՆԼԱՐ
ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԸՍՄ
ՏԱՄԱ

Պու տէֆա, 83 ատէտ օյունլար վէ աչմազլար բէսիմլէրիյլէ միւզէյեէն պուլունտուղու հալտէ, վէ ղաեէթլէ կիւզէլ սուրէթտէ վէ ալէա քեաղըտ ուզէրինտէ թապ իտիլմիշ պուլունտուղու թագտիրտէ, 112 սահիֆէտէն միւրէթթէպ Թիւրքճէ պիր ՏԱՄԱ օյունու քիթապը թապ ու թէմսիլ գըլընմըշ. վէ Պապը ալի ճատտէսինտէ վագը քիթապճը Առաքէլ էֆէնտի տիւքքեանընտա, 10 ար ղուրուշա սաթըլմագտէ պուլունմուշ տուր ։

Առաքէլ էֆէնտի թարաֆընտան, մէզքիւր քիթապըն գաբազը ուզէրինտէ եազըլան չու աթիտէքի պէեանաթը պէեան իտէրիզ ։

«Տարիպէն նէչըր օլունաճագ իքինճի ճիւզտէ, հէմ ատէտէ չօգ, վէ հէմտէ ղաեէթ մէչհուր աչմազլար տէրճ օլունաճագ տըր. պունլար միեանընտա պիրտէ 12 տամալը աչմազ վար տըր քի, ալըման մաալիւմաթա կէօրէ, մէմալիքի էճնէպիյեէտէն, Թիւրքիամըզ տամաճըլարընտա, հալլինի թէքէպ չըմըրնտա կէօնտէրմիշ օլտուգլարը պիր աչմազա գարշը, պիզիմ օյունճուլարըմըզտա, պու 12 տամալը աչմազը Եվրօպաեա կէօնտէրիպ, օնլարտան զիեատէ իպրազը մէհարէթ իթմիշլէր տիր ։»

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ
ԴԱՍԱԳԻՐՔ
ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
Բնական, Ուսումն. և Քաղաքական

—o—

Բ. Տպագրութիւն

Հիմնովին բարեփոխեալ և ճոխացեալ

—o—

Իւր գտած ջերմ ընդունելութեան շնորհիւ սուղ միջոցի մէջ իվաղուց անտի սպառած սոյն դասագիրքը, ըստ առաջարկութեան բազմաթիւ ուսուցչաց՝ վերստին տպագրուած է, մանկավարժութեան արդի պահանջմանց համաձայն հիմնովին բարեփոխուած եւ կրկնապատիկ ճոխ պարունակութեամբ ։

Կեդրոնատեղին է Ուզուն չարշը, Թիւ 392 Փորագրիչ Երուանդ Փալագաշեանի խանութը ։ Կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց և Պաւշէ գաբուի Չրավաճառաց քով, Գին 3 ղրշ ։

ԱԶԴ

Ժամանակէ մ՚ իվեր Գաղղիացի նշանաւոր գիտնականին Բ. Վիթալ «ԿՈՄՍ ՄՈՆՎԱԼ» անուն խիստ հետաքրքրաշարժ և հրահանգիչ գրքին թարգմանութեան ձեռնարկած էի ։

Թէև ծանր և անբերելի թուեցաւ ինձ սոյն դժար ձեռնարկն, սակայն փափաք մ՚ ունենալով փոքր ինչ աշխատութիւն մ՚ ունենալ գրական ասպարիզին մէջ, յանձնառու եղայ մանաւանդ քանի մը բարեկամներու խրախոյսներէն դրդեալ, ի ձայնս հանել թարգմանութիւն մը՝ որ ծանր էր նորավարժ գրչիս համար ։

Բաւական դժուարութիւններու հանդիպելէ ըզկնի, հուսկ ուրեմն այսօր զայնս լրացընելու բարեբախտութիւնն ունեցայ ։

Գործիս առաջին հատորն արդէն լրացած լինելով ի մօտոյ հրատարակութեան պիտի յանձնեմ, իսկ երկրորդ հատորն ալ արդէն մամլոյ տակ լինելով մաս առ մաս պիտի յանձնուի փափաքողաց ։

Գինն է երկու հատորի բաժանորդագրութեան համար 3/4 քառորդ մէճիտիյէ ։

Բաժանորդագրութիւնը յունվար 1 էն սկսած է ։

Գաւառաց համար երկու հատորի բաժանորդագրութեան գինն է 1 արծաթ մէճիտիյէ կանխիկ վճարելի ։

Սոյն ազգս ընթերցասէր ժողովրդեան յայտնելով, յոյս ունիմ թէ ըստ իւրեանց առատաձեռն սովորութեան պիտի հաճին զիս ևս քաջալերել և սատար կանգնիլ սոյն առաջին ձեռնարկիս իրենց բաժանորդագրութեամբ ։

ՅՈՎՀ. Խ. ՇԱՀՈՒՄԵԱՆ

5 յունուար 1888
Զմիւռնիա

NEVRALGIE ՆԷՎՐԱԼժի (պաշ աղրըսը), ՄԻԿՐԷՆ (քէզալիք պաշ աղրըսը), ՏՐԱՆԲ ՏԷՍԹՕՄԱ (միտէ սանճըսը), վէհաալ ... թայիր օլան հէր նէվի ֆէնալըգլար, Տօքթօր Կրօզսիէնին Անթինէվրալժիգ նամ հապլըլար տէֆ օլմագտա տըրլար. Գութուսու 3 ֆրանգ տըր ։ Գութուլարըն ուզէրլէրինտէ ֆապրիգանլարըն իմզալարը պուլունմասընա տիգգաթ էյլէմ տիր ։ — Տէբօսու Փարիստէ րիւ տը լա Մօնէտէ վագը 23 նիւմէրօ իլէ միւրագգամ ԲՕՊԻԷ եճզախանէսի օլուպ, վէ Իսթանպօլտա Մէզքէր վէ գումբանեասը եճզախանէսինտէ պուլունմագտէտիր ։

ASTHME CATARRHE
ԱՍԹՄ ԳԱԹԱՐ

Իշպու Լըվասսէօր Թիւպլէրին իսթիմալիյլէ, նէֆէս տարլըղը վէ կէօքիւս սըգընտըսը անինտէ տէֆ օլմագտա տըր ։ — Պունու ալան զաթ, գութուսու ուզէրինտէ պուլունան Լըվասսէօր իմզինին պուլունմասընա տիգգաթ իյլէմէլի տիր. (գութուսու 3 ֆրանգ տըր) ։ — Տէբօսու Փարիստէ րիւ. Մօնէտէ վագը 23 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ Բօպիէ էճզախանէսի տիր ։

Պուրատա Մ. Գանծիւք պիրատէրլէրին Պրիթանիք նամ եճզախանէսինտէ պուլունմագտէ տիր ։

SIROP DE BRIANT
ՍԻՐՕ ՏԸ ՊՐԻԱՆ

Բարիստէ էճզախանէսի, Րիվօլի սօգագ Ն. 150.

Իշպու շուրուպու, Թապիպլէր էյի ... սէնէտէն պէրու, կէօքիւս հասթալըգլարը, վէ էօքսիւրիւք, վէ նէզլէ, վէ պրօնշիթ, վէ գաթար, վէ նէրիք վէ կէօքիւս թէրթիպի վէ թէնպիհ իյլէ ... Մէզքիւր շուրուպ պէ ... թէօնէսիր իտիպ, վէ զիեատէ էհվէն մուալիճէլէրտէն պիրի տիր ։

Շիշէսի 2 Ֆրանգ 25 սանթիմ տիր ։ Շօյ աթիտէքի իմզասը տիգգաթ օլունմալը տըր ։

Պէյօղլունտա Մ. Գանծիւք պիրատէրլէր էճզախանէսինտէ պուլունմագտա տըր ։

AU BON MARCHÉ
ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ

Աշ քեարա գանաաթ իտէրէք, վէ հէրքէսին էմնիյէթինի ճէլպէ չալըշարագ էմթաա սաթմագըըզը Պօն Մարշէ մաղազալարը, քէնտիլէրինէ պիր ուսուլի միւէսսէսէ իթթիխազ իյլէմիշլէր տիր ։

ԱՐԻՍԹԻՏ ՊՈՒՍԻԳՕՆՈՒՆ
ԷՄԹԱԱՅԻ ՃԷՏԻՏԷ
ՄԱՂԱԶԱՍԸ
ԲԱՐԻՍՏԷ

Պօն Մարշէ մաղազասը, էն ուճուզ ֆիյեաթ իլէ սաթմագտա օլտուղու մալլէրին տախի, էն ալէա ճինսլէրտէն օլմալարընա տիգգաթ իթմէքլիկի, քէնտինէ պիր գաիտէ մագամընտա թութմագտա տըր ։

Հիւրմէթլու գատընլարա պիլ իֆթիխար պէեան իտէրիզ քի, մէվսիմէ տայիր օլան նէվիճատ էմթաալարըմըզըն բէսիմլէր իլէ միւզէյյէն պրէյիւնան ճաամի տէֆթէրի չըգմըշ օլտուղունտան, արզու իտէնլէրէ մէճճանէն կէօնտէրիլէճէք տիր ։ Մաղազամըզըն մուամէլամըզ տայիմա քէսպի թարագգի իթմէքտէ պուլունտուղունտան, պիթթապի հէր նէվի նէվիճատ էմթա վէ էշեալարըմըզ մըգտարըքտա զիեատէսիյլէ արթմըշ տըր, վէ պինաէն ալէյհ, ճինսլէրինին ալէա օլմալարընա ֆէվգէլատէ սուրէթտէ սայ իտիլմէքտէ օլտուղու կիպի, ֆիեաթլարընըն տախի ղայէթլէ էհվէնիյէթինէ էհէմմիյէթ վիրիլմէքտէ տիր ։ Թալէպ իտէն զաթլարա, պիր ուճրէթ օլտուղու հալտէ, նիւմունէլէրինտէն կէօնտէրիլմէքտէ տիր ։ Մէզէլա էմթալէր, իփէկլի տայիր գումաշլար, քիւշէլէր, զարիֆէլէր և քէթէն գումաշլար, չուհալար, եէնի գումաշլար, պամուգ գումաշլար, տանթէլալար, հալըլար, վէ մէֆրուշաթա տայիր գումաշլար վէ, ալպօմլար, վէ էնվայի բէսիմլէր, վէ ճէտիտ թօալէթ թագըմլարը, վէ գըզլար վէ գատընլար իչին էնվայի էլպիսէլէր վէ գօվթիւմլէր, վէ քէզալիք էրքէքլէր վէ չօճուգլար իչին էլպիսէլէր վէ մօտա գօտֆիւրլէր, վէ ժիւպլէր, վէ ժիւբօնլար, վէ բէնեօարլար, վէ թրուսսօլար, վէ չամաշըր իչին գումաշլար, վէ հազըր չամաշըրլար, մէնտիլլէր վէ էրքէք կէօմլէքլէրի, ... վէ ծիրէլաթլար, վէ չէմսիյէլէր, էլտիվէնլէր, ... չիչէքլէր, թիւյլէր, վէ էրքէքլէր, գատընլար վէ չօճուգ իչին գունտուրալար, վէ գարեօլալար, եօրղանլար, պէեազ քէրտէլէր, վէ սէյյահաթ իչին թագըմլար, վէ եաւն էչեալար, վէ Բարիս էմթաալարը, վէ Թուալէթլիքէ տայիր էչեալար, վէ մօպիլեալար, վէ ղալըճէլէր, վէ ղալըճէլէր ։

Պօն Մարշէնին մաղազաճըլարը, սայիր մաղազալարտան չօգ զիեատէ ճէսիմ օլուպ, վէ բէքտէ մունթազամ սուրէթտէ տանզիմ իտիլմիշլէր վէ թանզիմ իտիլմիշլէր տիր. չիօլէ քի, Փարիզ կիպի պիր շէհրի ազիմտէ կէօրիւլմէքլիկէ շայեան միւհէլլէրտէն պիրիսի օլմուշ տուր. վէ օլ մէրթէպէտէ քեսպի ճէսամէթ իյլէմիշ տիր քի, պու կինիւքի կիւն, տիւնեանըն ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԱՂԱԶԱՍԸ ունվանընը ալմագըըզը շաեէթէ պուլունմուշ տուր ։

Թիւրքիա իչին, պօլիչա չէքիլէրէք, իսթէնիլէն մալլէր էմթաա կէօնտէրիլմէքլիքտէ, լազըմ կէլէն գօլայլըգ պուլունմագտա օլմաղընտան, բիայէթլու միւշթէրիլէրիմիզ, արզու վէ թալէպ իյլէտիքլէրի էմթաա վէ էշեանըն պէտէլ աղճէսի իլէ, սանտըգլամա մէսարիֆինի վէ նագլիյէ աղճէսինի պիրլիքտէ կէօնտէրմէլէրի բէճա օլունուր ։

Եալընըզ պիր սանտըգ տէրունինտէ օլտուղու հալտէ, բօսթա իլէ կէօնտէրիլմէսի մումքին օլան, վէ անճագ 50 ֆրանգլըգտան իպարէթ պուլունան էշեա իչին, հէչ պիր մէսարիֆ թալէպ օլունմաեաճագ տըր. հալ պու քի, պիր գօլի բօսթալըտէն զիեատէ օլսալար, պիր գաչ մանտըգլար իլէ կէօնտէրիլմէսինէ լիւզում կէօրիւլտիւքինտէ իսէ, հէր սանտըգտա էմլէչէր ֆրանգլըգ էշեա վար տըր հիսապը լազըմ, իսրէֆ թալէպ օլունաճագ տըր. գօլի բօսթալարըն աղըրլըգլարը 3 քիլօկրամտէն զիեատէ օլմաեա, վէ սանտըգլարըն էնլէրի իլէ եիւքսէքլիքլէրի 20, վէ պօյլարը տախի 60 սանթիմէթրօտան զիեատէ օլմամալը տըր ։

Բօսթա սանտըգը իլէ իրսալի միւմքին օլամաեան էշեալար, 25 ֆրանգլըգտան զիեատէ պուլունսա, իսքէլէեէ ինտիրիլինճէյէ գատար հիչ պիր մէսարիֆ թալէպ օլունմաեաճագ, ֆագաթ մօպիլեատան, եաթագ թագըմլարընտան, վէ աղըր վէ համալէլի էշեալարտան իպարէթ պուլունտուգլարընտա, մէզքիւր մէսարիֆ տախի թալէպ օլունաճագ տըր ։

Պէտէլ աղճէսի կէօնտէրիլմէկսիզին թագտիրտէ, գօլի բօսթալ իլէ կէօնտէրիլմէսի լազըմ կէլմէեէն էշեալար, արզու օլունան իսքէլէլէրէ, Մարսիլեա վաբօրլարը մարիֆէթիյլէ, տօղրուտան տօղրու կէօնտէրիլէճէք տիր ։

Պօն Մարշէ մաղազալարընըն, նէ Ֆրանսատա վէ նէ տէ մէմալիքի աճնէպիյէտէ նէ շիւպէլէրի վէ նէ տէ աճէնթալարը պուլունմագտէ օլմատըղընտան, գատընլարա մէզքիւր մաղազալարըն իսմինէ էշեա սաթմագտա օլան մաղազալարտան ալտանմաեարագ սագընմալարը բէճա օլունուր ։

Պօն Մարշէտէ հէր լիսան իչին թէրճիւմանլար վար տըր ։

ՋԲՕՍԱՆՔ
ԿԱՄ
ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ
Գողղիերէն հատընտիր առակաց հանդերձ

Բառական թարգմանութեամբ և ճոխ բացատրութեամբ ։

—

Աշխատասիրեաց
Տ. Մ. ՄԻՐԻՃԱՆԵԱՆ

Սոյն հաւաքածոյն տետր առ տետր կը հրատարակուի 15 օրն մի անգամ, և մէն մի տետրն 32 երեսէ բաղկացեալ և դիւրատար դիրքով ։ Մէն մի տետրին գինն է 50 փարա ։

Կեդրոնատեղին է Պօղաճեան գրատունն Պ՛ Զագմագ ճըլար-եօգուշ Թիւ 16 ։

Երկրորդ տետրն հրատարակեցաւ ։

ԻԼԱՆ

Ծաղիկին հէմմիշ պիր սէնէլիկի ճիլտլէնմիշ օլտուղու հալտէ, քէնտի մաթպաասընտա 4 էր մէճիտիյէեէ սաթըլմագտէ տիր ։

Մէզքիւր ղազէթէյէ բէք չօգ թէլէզզիւզ իտիպ էյլէնէճէք, կիւլէճէք վէ իսթիֆատէ իյլէեէճէք պէնտլէր պուլունտուղունտան, հէր քէսին օգումասընը արզու վէ տավէթ իտէրիզ ։